Mały MODELARZ

ROK IV • NUMER 10 • 1961 r. • CENA 4,50 zł

DROBNICOWIEC „KRYNICA"

Drobnicowiec motorowy klasy „Krynica" jest nowoczesnym statkiem obsługującym linię lewantyńską i południowoamerykańską. Statek przeznaczony do transportu drobnicy, czyli towarów stanowiących odrębne sztuki lub opakowanych w skrzynie, wory, bele itp., odznacza się dużą szybkością i obszernymi ładowniami. Statek „Krynica" wszedł do eksploatacji w roku 1958. Ostatnio nazwa statku stała się głośna, gdyż ten właśnie statek polskiej marynarki handlowej przywiózł z powrotem do kraju z Kanady sławne arrasy wawelskie.

Dane drobnicowca klasy „Krynica" są następujące: pojemność brutto 3444 t, pojemność netto 1819 t, nośność 5340 t, długość 124,1 m, szerokość 16,5 m, zanurzenie 6,51 m, szybkość 16 węzłów.

„Krynica" zbudowana została przez Stocznię Szczecińską. Do czerwca 1961 r. weszły do eksploatacji dwa dalsze statki tej klasy „Legnica" i „Brodnica".

WSKAZÓWKI OGÓLNE WYKONANIA MODELU

Do wykonania modelu potrzebne są nożyczki, pinceta, nóż z ostrym końcem, żyletka, linijka, czarny tusz oraz klej „Syndemat" albo „Syndetin". Można też użyć kleju roślinnego (tzw. biurowego), lecz kleje rybie sklejają mocniej. Pinceta jest konieczna przy pracy, zwłaszcza do przytrzymywania małych części podczas klejenia.

Poszczególne elementy wycinać należy bardzo starannie po zewnętrznej stronie linii. Mniejsze, bardziej skomplikowane części najlepiej jest wycinać za pomocą ułamanej ukośnie żyletki; unika się przez to strzępienia papieru i zwiększa dokładność wycinania. Na stronie nie zadrukowanej wyciętego już elementu zaznaczyć należy jego kolejny numer.

Najlepiej wycinać poszczególne części w miarę klejenia, gdyż unika się przez to pomyłek.

Miejsca zagięcia należy lekko naciąć końcem noża po stronie zadrukowanej kartonu, gdy daną część zaginamy do wewnątrz, a po stronie nie zadrukowanej, gdy odginamy ją na zewnątrz. W ostatnim przypadku najlepiej jest przez lekkie nakłucie szpilką oznaczyć punkty, między którymi przeprowadzamy linię nacięcia po stronie nie zadrukowanej.

WSKAZÓWKI SZCZEGÓŁOWE WYKONANIA MODELU

Kadłub modelu składa się z części 1 i 2.

Część 1. Tylna część wewnętrznej siatki kadłuba. Część tę po wycięciu sklejamy. W części przedniej zaginamy prostokątną ściankę do wewnątrz i przyklejamy ją trójkątnymi sklejkami do burt, a podłużną trapezową sklejką zagiętą na zewnątrz — do pokładu. Przez wklejenie tej ścianki usztywnia się część przednią siatki 1. W miejscach, gdzie pokład i burty pozbawione są sklejki, wklejamy od wewnątrz sklejki 3 (przerywana linia).

Część 2. Przednia, dziobowa część wewnętrznej siatki kadłuba. Część tę sklejamy, podobnie jak w siatce 1. W części dziobowej, w miejscach gdzie pokład i burty pozbawione są sklejek, wklejamy od wewnątrz sklejki 4 (przerywana linia). Po sklejeniu części 1 i 2 ustawiamy je na stole i sklejamy ze sobą poprzecznymi ściankami.

Części 3, 4. Elementy, którymi łączymy burty i pokład siatek 1 i 2 w miejscach, gdzie części te pozbawione są sklejek. Sklejki zaginamy i wklejamy od wewnątrz w oznaczonych kreskowaną linią miejscach.

Część 5. Burty zewnętrzne części rufowej. Burty po starannym wygięciu i sklejeniu w części tylnej przyklejamy, rozpoczynając od rufy, do burt siatki 1.

Część 6. Burty zewnętrzne części dziobowej. Po starannym wygięciu w części przedniej i sklejeniu ich nad dziobem, burty naklejamy począwszy od dziobu na siatce 2 i częściowo na siatce 1. W miejscu sklejenia obu części burt zewnętrznych odcinamy żyletką, prowadzoną wzdłuż metalowej linijki, oba nałożone na siebie końce burt, dzięki czemu miejsce styku będzie mało widoczne.

Uwaga: Krawędzie burt zaznaczone grubą linią należy wycinać, prowadząc nożyczki po wewnętrznej stronie linii tak, by po wycięciu nie pozostał ślad czarnej krawędzi.

Części 7, 8. Pokład zewnętrzny. Elementy po posmarowaniu klejem wokół krawędzi naklejamy na siatkach 1 i 2 tak, by zetknęły się poprzeczną krawędzią ze sobą. W części dziobowej pokład 7 posiada stopień, który przyklejamy bocznymi sklejkami do wystającego nadburcia. W przypadku, gdy na skutek drobnych niedokładności w sklejaniu części 1 lub 2 pokład 7 lub 8 jest nieco za długi, trzeba części odpowiednio dopasować.

W pokładzie 7 przekłuwamy ostrożnie ostrzem cyrkla itp., oznaczone małymi kółkami otwory, w których osadzimy później kolumny masztów.

Uwaga: Części nadbudówki sklejamy osobno, a dopiero potem przyklejamy jedną na drugą w następującej kolejności: sklejamy komin (cz. 19), przyklejamy na cz. 14. Te z kolei naklejamy na część 13 i dopiero potem całość na część 11. Cały zestaw sklejonych nadbudówek przyklejamy na sklejony pokład (część 10) i na końcu do podstawowej nadbudówki śródokręcia (część 9).

Tak sklejony komplet nadbudówek naklejamy na pokład w odpowiednie miejsce. Ta kolejność pozwoli nam na wygodniejsze sklejenie ze sobą poszczególnych części, łatwiej będziemy mogli dostać się do wnętrza nadbudówek i spowodować ich dokładniejsze przyleganie do siebie.

Część 9. Podstawa nadbudówki śródokręcia. Element sklejamy i po przyklejeniu sklejonego pokładu nadbudówki (część 10), uwzględniwszy podane powyżej w uwadze wskazówki, naklejamy w oznaczonym miejscu na pokładzie 7 i 8.

Część 10. Pokład nadbudówki śródokręcia. Po zagięciu w pół obie płaszczyzny tej części sklejamy stronami nie pokolorowanymi i gotowy pokład naklejamy w oznaczonym miejscu na części 9, dosuwając go przednią poprzeczną krawędzią do zaznaczonej kreski na poziomej, podpokładowej ścianie elementu 9.

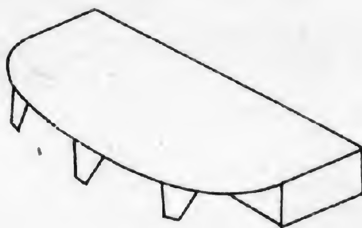
Część 11. Nadbudówka. Element sklejamy i naklejamy w oznaczonym miejscu na części 10, a trapezową sklejkę przedniej, półokrągłej ścianki przyklejamy do poziomej ściany elementu 9.

Część 12. Przednia i boczne ścianki nadbudówki śródokręcia z barierkami. W tej części barierki wycinamy ostrożnie żyletką ściany boczne pokładu. Tak przygotowany element wyginamy lekko w części środkowej i po posmarowaniu dolnej części kolumienek barierek **po stronie zewnętrznej** przyklejamy go do bocznych ścianek elementu 11 w ten sposób, że opiera się on w części przedniej na półokrągłej, posmarowanej klejem ściance elementu 11. Kolumny barierek zaś przyklejamy do wewnętrznej strony, od środka wystającego nad pokład nadburcia elementów 8 i 9. Kolumny barierki dociskamy do nadburcia za pomocą pincetki (część 12 przyklejamy po naklejeniu nadbudówek śródokręcia do pokładu).

Uwaga: Nie pokolorowane na planie miejsce na zielone światło pozycyjne pomalować należy po naklejeniu części 12 farbą wodną.

Część 13. Pomost nawigacyjny. Element sklejamy w ten sposób, żeby półokrągła część górnej ścianki poziomej wystawała przed sklejony element, i naklejamy w oznaczonym miejscu na część 11. Sposób sklejenia elementu 13 pokazuje rys. 1.

Części 14, 15. Podstawa komina. Część tę po zagięciu sklejamy i naklejamy częściowo na części 11 i 13,

Rys. 1

doklejając go przednią półokrągłą sklejką do ścianki elementu 12. W miejscu zaznaczonym kreskami wklejamy pionowo żeberko 15, nadając w ten sposób ścianom bocznym elementu 14 położenie lekko ukośne.

Część 16. Boczne ściany podstawy komina. Elementy przyklejamy z boków do części 14 w oznaczonych miejscach.

Części 17, 18. Środkowa część przedniej ścianki nadbudówek śródokręcia. Po dokładnym wycięciu zaznaczonych na górnej krawędzi elementu ząbków, zaginamy ząbki starannie półokrągło i wklejamy od wewnątrz pasek 18. Następnie naklejamy element na części 12 przyklejając boczne jego sklejki do wystających bocznych ścian 16. W ten sposób środkowa część przedniej ścianki nadbudówek otrzyma właściwe zaokrąglenie.

Części 19, 20. Komin z okapem. Komin części 19 po starannym zagięciu sklejamy i naklejamy w oznaczonym miejscu na części 14. Następnie zaginamy półokrągło okap (część 20), wklejamy go sklejkami od wewnątrz w górną część komina, tworząc okap.

Części 21, 22, 23, 24, 25. Luki ładowni. Części te sklejamy i naklejamy w oznaczonych miejscach na częściach 7 i 10.

Część 26. Świetlik maszynowni. Element sklejamy i naklejamy na części 11, dosuwając go do podstawy komina 14.

Części 27, 28, 29. Podstawy masztów. Elementy po sklejeniu naklejamy w oznaczonych miejscach na pokładzie 7. Ponieważ pokład jest lekko nachylony, należy podstawy masztów naklejać w ten sposób, by krótsza ścianka poprzeczna elementów wypadła od strony dziobu.

Części 30, 31. Windy ładunkowe wraz z podstawami. Podstawy 30 załamujemy, sklejamy obie płaszczyzny stronami nie pokolorowanymi, a na nie naklejamy części 31, które uprzednio sklejamy w rurki nawijając na cienki drucik.

Część 32. Żurawiki łodziowe. Sklejki podstaw każdego elementu odginamy na zewnątrz, a obie jego płaszczyzny sklejamy ze sobą stronami nie zadrukowanymi. Po sklejeniu elementy naklejamy na części 11, a boczne sklejki służące do przyklejenia łodzi przy ukośnych krawędziach odginamy tak, by każda para żurawików miała sklejki zagięte do wewnątrz.

Część 33. Dwie łodzie ratunkowe. Po zagięciu sklejamy je, a następnie przyklejamy do odgiętych do wewnątrz sklejek żurawików 32.

Części 34, 35. Mała łódź ratunkowa. Sklejamy ją i przyklejamy na pokładzie 10 do podstawy 35. Podstawę sklejamy uprzednio w kształt trójkątnej ramki i naklejamy w oznaczonym miejscu na pokładzie.

Części 36, 37, 38. Górne części podstawy masztów. Sklejamy je po trzy (biały w środek, a zadrukowanymi stronami na zewnątrz) i naklejamy na częściach 27, 28, 29. Uprzednio przekłuwamy w elementach otwory pod kolumny masztu. Element 38 naklejamy w ten sposób, by krawędź z wycięciem wypadła od strony rufy.

Części 39, 40, 41, 42. Maszty. Każdy maszt składa się z dwóch kolumn nachylonych do siebie i stykających się w górnej części. Kolumny dla masztu środkowego wycinamy z patyczka (element B na planie) i po wycięciu załamujemy w miejscu zmiany średnicy w sposób pokazany na planie. Następnie na węższą część każdej kolumny nasuwamy element 39, służący do zamocowania bomu, i kolumny umieszczamy w otworach elementu 38 i pokładu 7. Górne końce kolumn łączymy ze sobą i nasuwamy na nie pierścień sklejony uprzednio z elementu 41. W podobny sposób wykonujemy oba pozostałe maszty (element A na planie), przy czym na węższe części każdej kolumny masztu przedniego nasuwamy elementy 40. Następnie na każdym maszcie naklejamy zagięte uprzednio reje 42. Reję z oznaczonym w części środkowej kołkiem z cyfrą 44 naklejamy na maszcie środkowym (patrz część 44).

Część 43. Zakończenie dwóch półmasztów rufowych. Elementy smarujemy klejem po stronie nie zadrukowanej i nawijamy na końce półmasztów (element D na planie). Następnie na półmaszty nasuwamy elementy 40. Półmaszty umieszczamy w otworach na pokładzie 10.

Część 44. Pasek służący do zamocowania stengi na maszcie środkowym (element E na planie). Stengę wycinamy, owijamy w dolnej części paskiem 44 i umieszczamy na rei 42.

Części 45, 46. Winda kotwiczna. Elementy 45 sklejamy rozgięciem w pół. Na nich naklejamy zwinięty w rurkę element 46. Gotową windę naklejamy na części 7.

Część 47. Paski stanowiące jarzma bomów ładowniczych. Paski po posmarowaniu klejem nawijamy na końce bomów (elementy C na planie). Gotowe bomy naklejamy na paskach 39 (po dwa) i na elementach 40.

Uwaga: Wszystkie maszty, półmaszty i bomy ładownicze malujemy na żółto.

Część 48. Maszt radaru. Obie płaszczyzny elementu sklejamy, odginając półokrągło sklejki na zewnątrz. Następnie element naklejamy w oznaczonym miejscu na okapie komina (część 20).

Część 49. Trap. Elementy te naklejamy w oznaczonych cyframi 49 miejscach na burtach zewnętrznych (na końcu przedniej części burty 6).

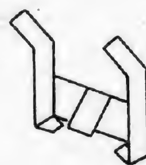
HOLOWNIK „TYTAN"

„Tytan" jest holownikiem portowym Zarządu Portu Gdynia. Jest to przedwojenny polski holownik zbudowany w Gdańsku w 1937 roku. Dane holownika są następujące: wyporność 280 t, długość 33,8 m, szybkość 9 węzłów.

Wskazówki szczegółowe wykonania modelu.

Części 1, 2, 3. Siatka kadłuba. Pokład (element 1) zaginamy w części dziobowej tworząc stopień i do bocznych sklejek przyklejamy burty (elementy 2, 3). Burty przyklejamy w ten sposób, że dolna krawędź zagiętej w dół sklejki części 1 pokrywa się po sklejeniu z dolną krawędzią burty. W ten sposób wystająca nad pokład część burty utworzy nadburcie. W pokładzie 1 należy uprzednio przekłuć otwór pod maszt przedni.

Uwaga: Wystającą nad pokład część burty należy po stronie nie zadrukowanej pomalować czarnym tuszem.

Rys. 2

Część 4. Burta części rufowej. Element po zagięciu i pomalowaniu czarnym tuszem strony nie zadrukowanej naklejamy na pokładzie, na rufie przyklejając go sklejkami od wewnątrz do wystającej części burt 2 i 3.

Część 5. Podstawa nadbudówki i komina. Element sklejamy i naklejamy na pokładzie kierując go ścianką oznaczoną cyfrą 18 w stronę rufy.

Części 6, 7. Pomost nawigacyjny. Elementy 6 sklejamy razem, wklejając w środek część nie zadrukowaną, oklejamy barierką 7 i naklejamy na części 5 tak, by prostokąt oznaczony cyfrą 8 wypadł od strony rufy. Krawędź barierki zaznaczona dwoma liniami jest krawędzią górną.

Części 8, 9. Sterówka. Element sklejamy i oklejamy w górnej części barierką 9. Gotowy element naklejamy na części 6.

Części 10, 11. Komin. Sklejamy go w rurkę i naklejamy za pomocą zagiętej i wklejonej od dołu sklejki 11 na części 5. Wewnętrzną stronę komina należy pomalować na czarno

Uwaga: Linia krzywa na planie stanowi dolną krawędź komina.

Część 12. Ochraniacz dziobu. Oba elementy sklejamy razem, zaginamy wzdłuż zaznaczonej linii i naklejamy na dziobie.

Część 13. Żurawiki łodziowe. Ramiona żurawików zaginamy pod kątem prostym, a środkową sklejkę służącą do przyklejenia łodzi odginamy w dół. Elementy przyklejamy do części 5 w oznaczonym miejscu. Sposób sklejenia żurawików podaje rys. 2.

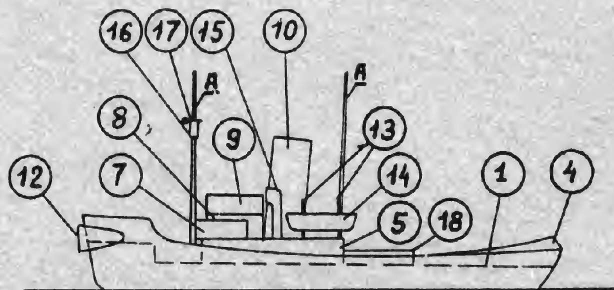
Część 14. Łodzie ratunkowe. Elementy sklejamy i przyklejamy do sklejek żurawików łodziowych.

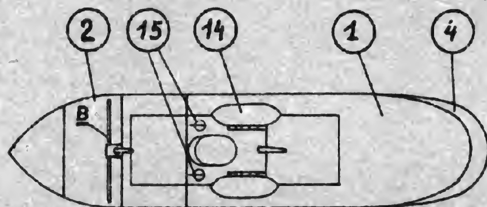
Część 15. Nawiewniki. Obie płaszczyzny każdego elementu sklejamy odginając półokrągłe sklejki na zewnątrz. Nawiewniki przyklejamy na części 5 w oznaczonych kółkami miejscach.

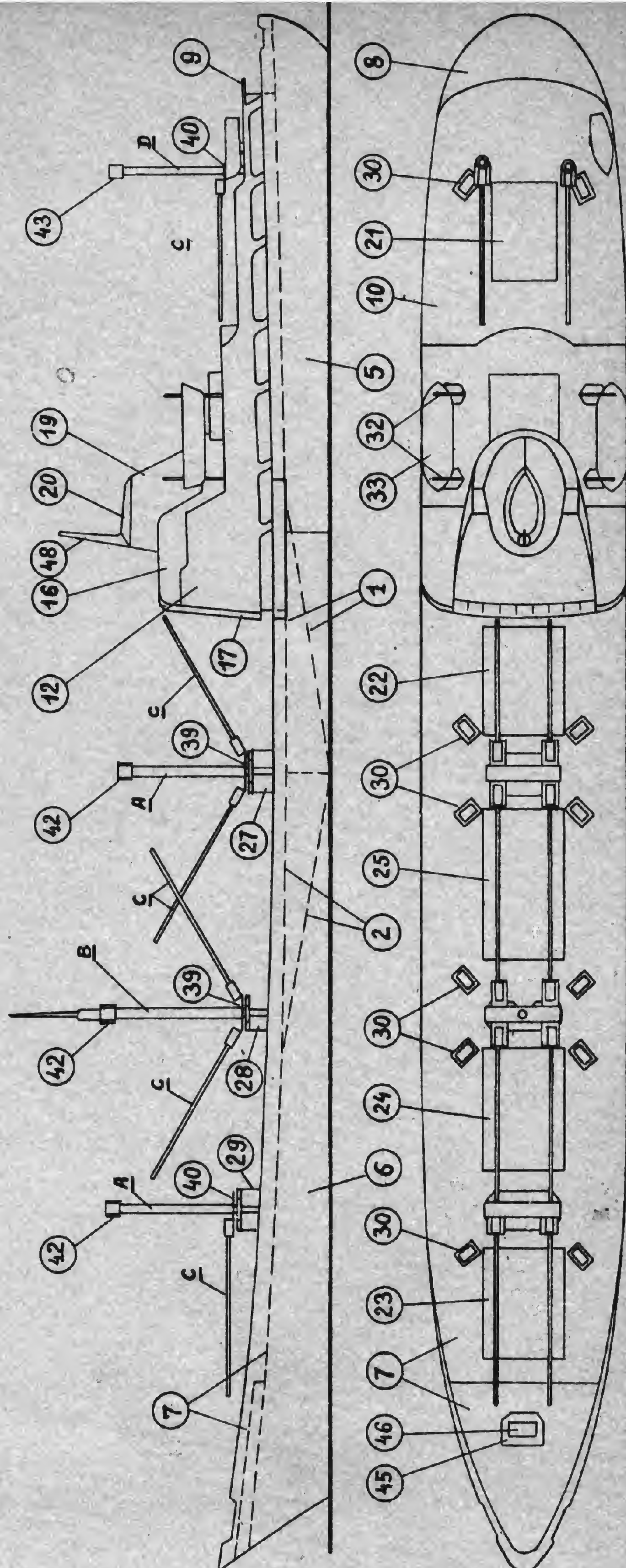
Części 16, 17. Elementy służące do zamocowania rei na przednim maszcie. Maszty i reje wykonujemy z patyczka (element A i B na planie). Reję wkładamy w załamanie elementu 17 i sklejamy obie jego płaszczyzny razem. Następnie przekłuwamy otwór, w który wsuwamy górną część masztu. Element 16 nawijamy na maszt, smarując wewnętrzną stronę tej części klejem, i doklejamy do niego część 17. Drugi maszt umieszczamy w otworze w części 5.

Część 18. Świetlik maszynowni. Element sklejamy i naklejamy na pokładzie 1 dosuwając go do części 5.

MGR INŻ. ANDRZEJ SAMEK
Kraków

Adres Redakcji: Warszawa, ul. Chocimska 14, pokój 111, tel. 251231, wewnętrzny 30. Zamówienia i przedpłaty na prenumeratę przyjmowane są w terminie do dnia 15-go miesiąca poprzedzającego okres zamawianej prenumeraty — przez: Urzędy Pocztowe, listonoszy oraz oddziały i Delegatury „Ruchu“. Można również zamówić prenumeratę dokonując wpłaty na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” — Warszawa, ul. Srebrna 12. Cena prenumeraty kwartalnej zł 13,50, półrocznej zł 27,00, rocznej zł 54.

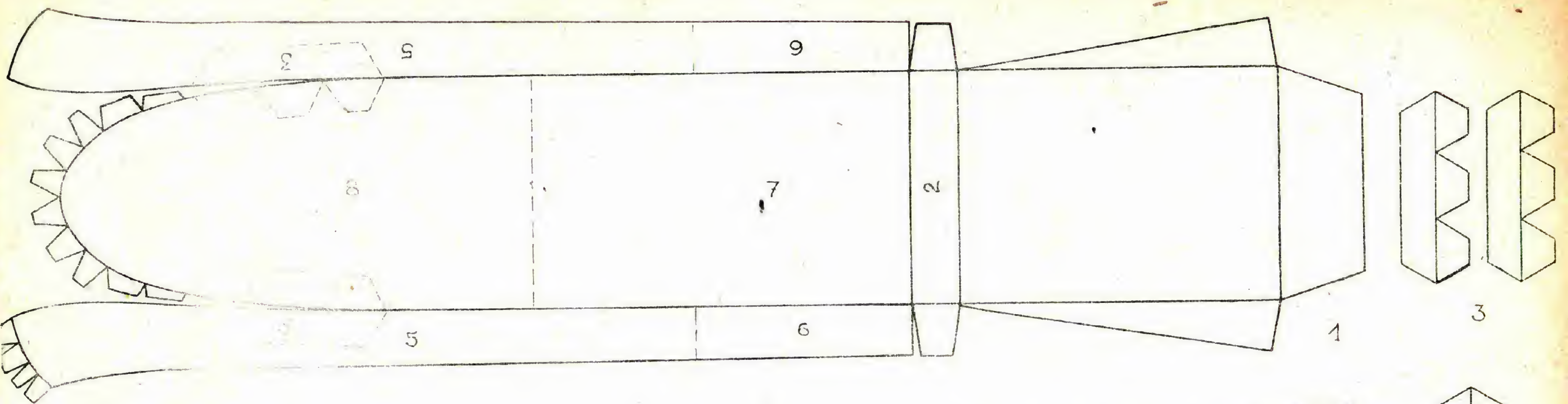
Cena prenumeraty za granicę jest o 40% droższa od ceny podanej wyżej.

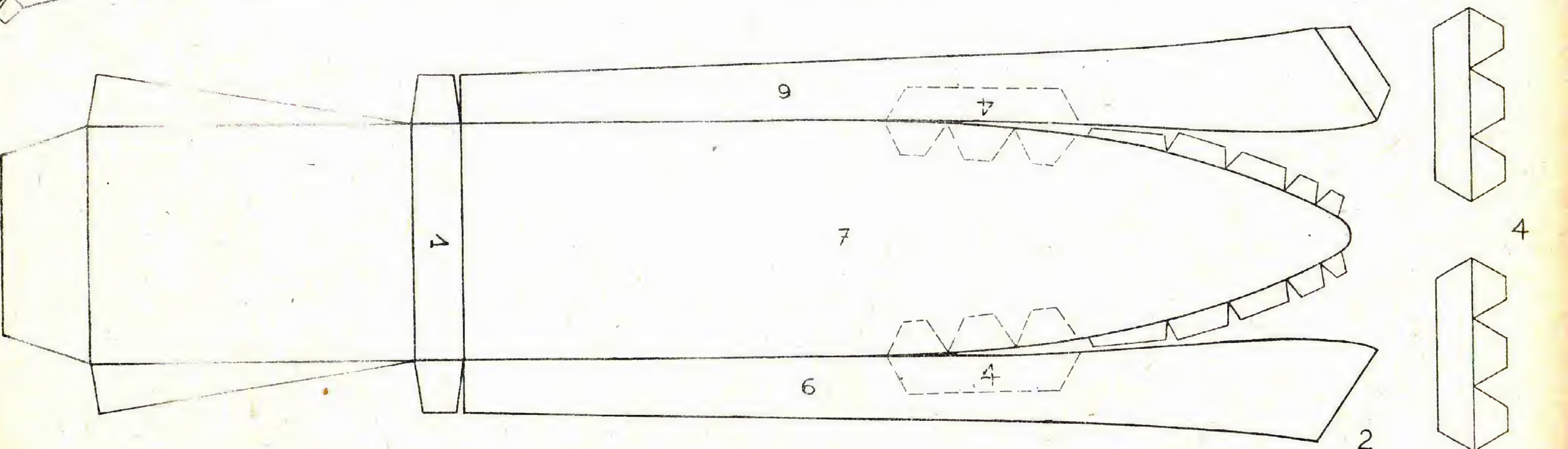
Przedpłaty na tę prenumeratę przyjmuje na okresy kwartalne, półroczne i roczne Przedsiębiorstwo Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch“ w Warszawie, ul. Wilcza 16, za pośrednictwem PKO Warszawa, konto Nr 1-6-100024.

Egzemplarze zdeaktualizowane można nabywać w sklepie przy ul. Wiejskiej 14 w Warszawie. Zamówienia spoza Warszawy należy kierować do Centrali Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch”, Warszawa, ul. Srebrna 12. Druk. Wojsk. Zakł. Graf. W-wa. Zam. 10339. Nakład 30 100 egz. S-15.

WYDAJE:
Zarząd Główny
Ligi Przyjaciół
Żołnierza

Okładkę projektował:
A. Werka

3

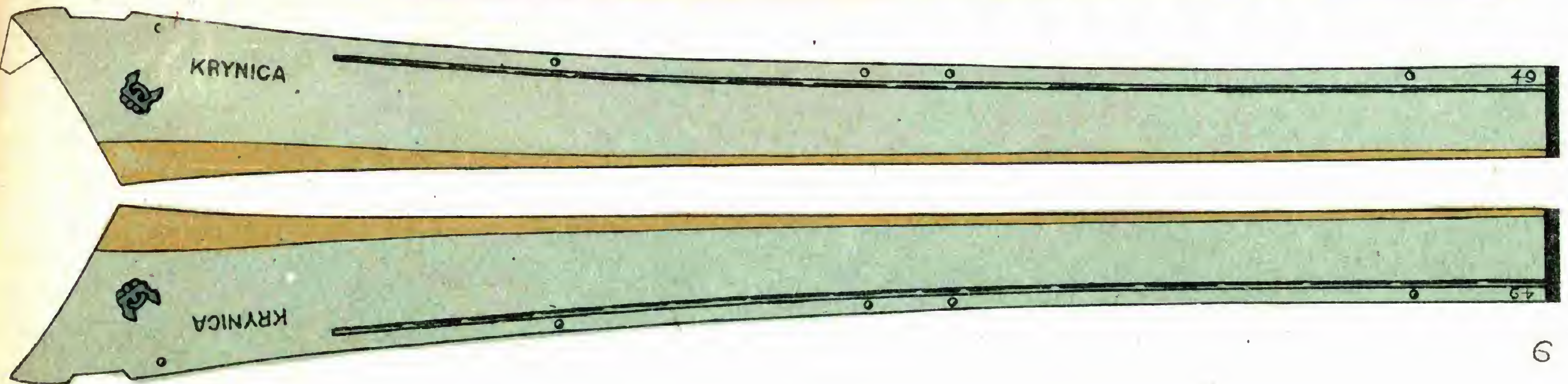
4

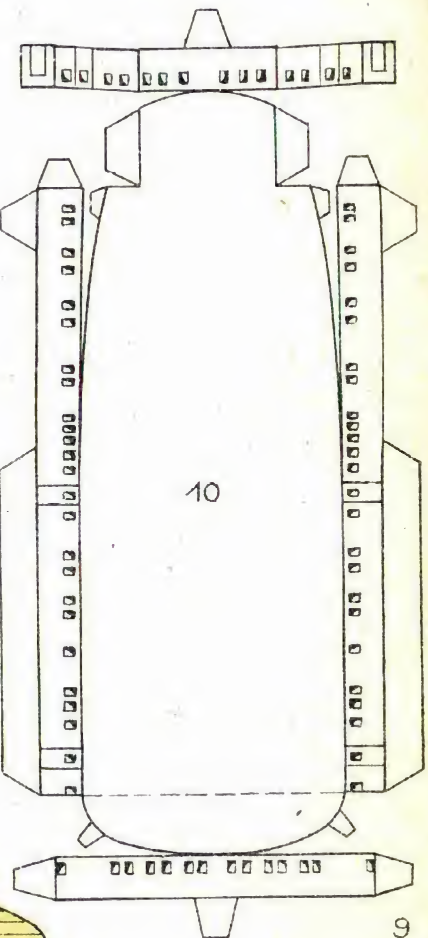

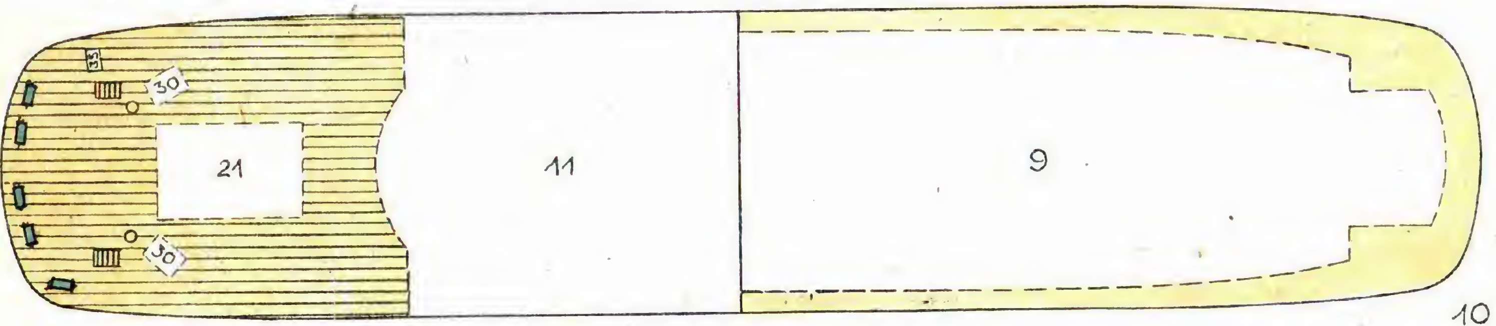

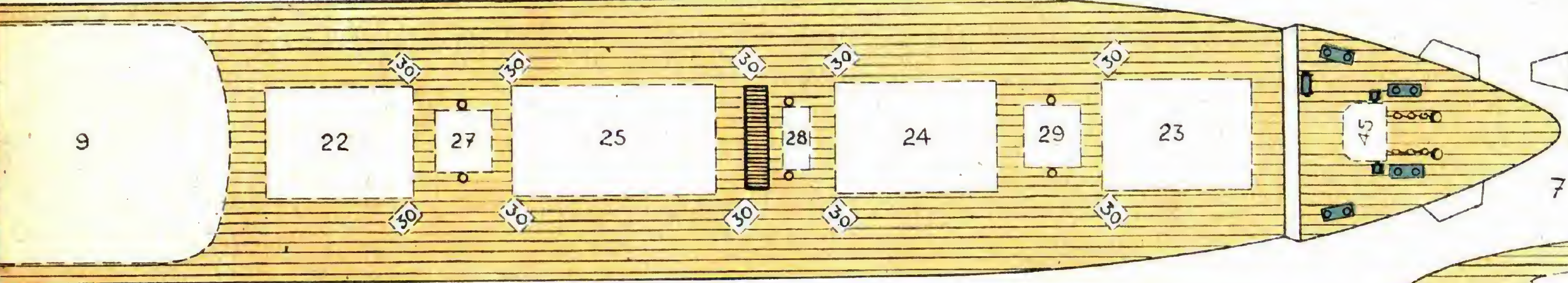
5

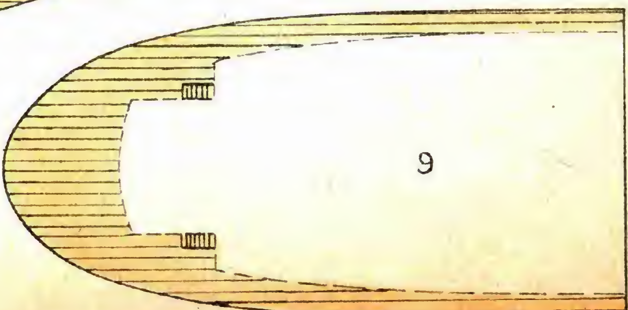

0 0,5 1 1,5 2 2,5
cm

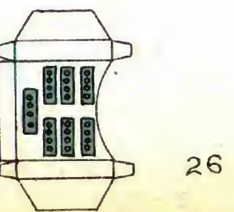

KRYNICA
49
KRYNICA
49
6

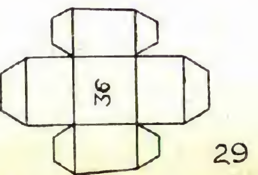

10
9

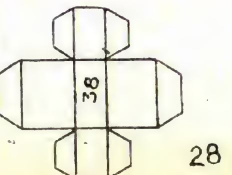

21
11
9
30
30
10

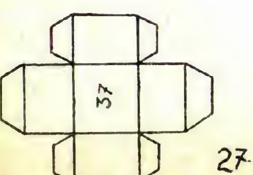

9
22
27
25
28
24
29
23
30
45
7

8
9

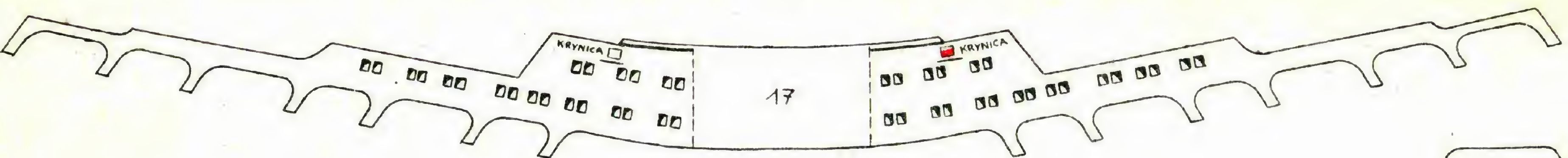

26

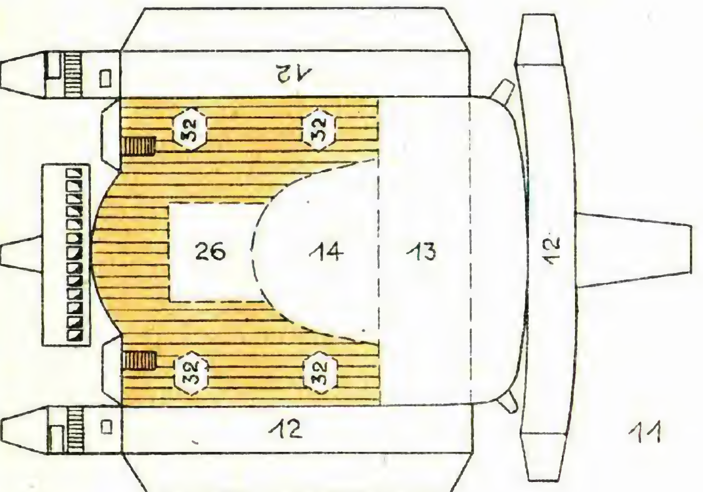

36
29

38
28

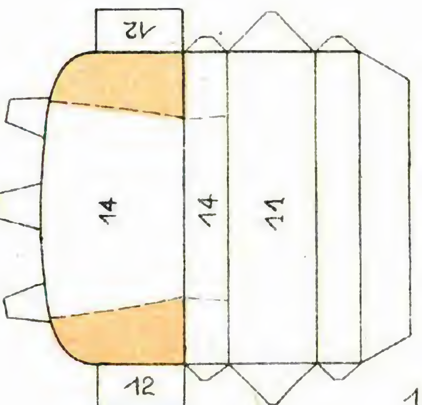

37
27

12

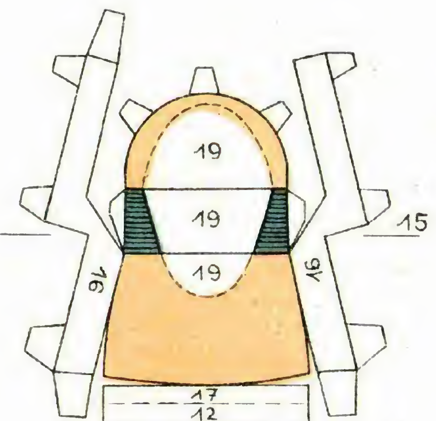

11

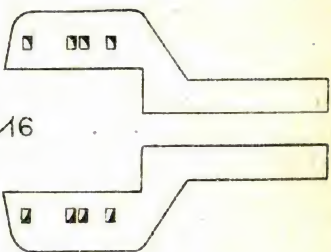

13

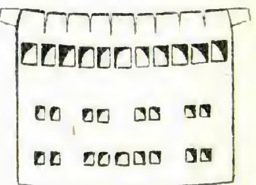

15

14

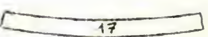
16

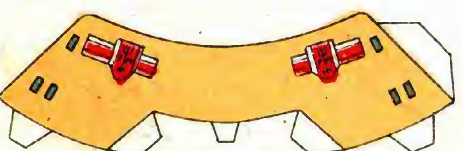
17

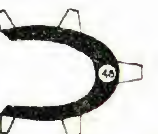
15

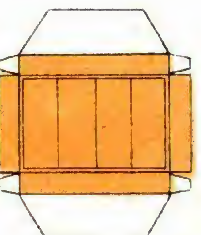
18

19

20

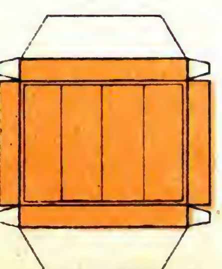
21

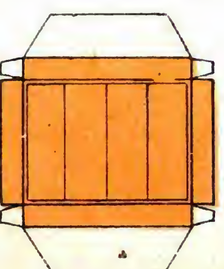
22

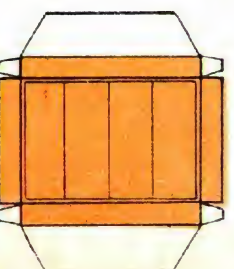
23

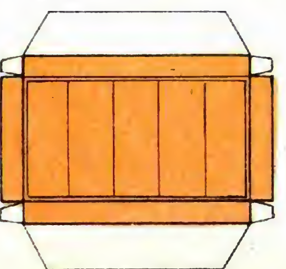
24

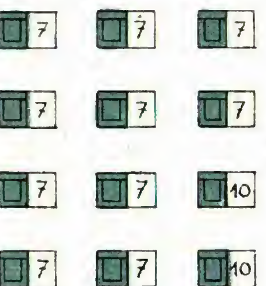
25

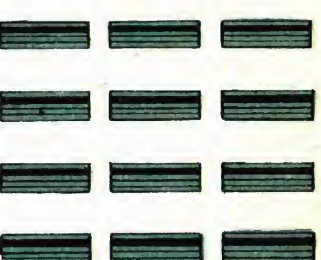

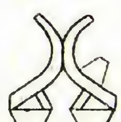

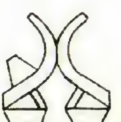
30

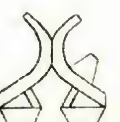

31

32

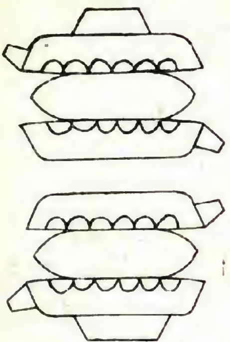
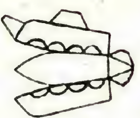

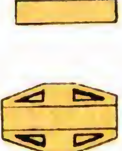

Arkusz 4

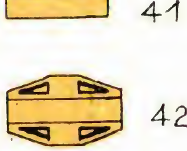

0 0,5 1 1,5 2 2,5
cm
33
34
35
48
46
47
49
36
29
37
27
38
28
A 4 szt.
B 2 szt
C 12 szt
D 2 szt
E 1 szt.
41
42
43
44
39
40
45
7
1
2
3
TYTAN
12
5
18
4
5
6
10
8
10
11
12
2 3
13
14
15
16
17
7
9
2 szt.
A
1 szt
B